

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ**

Узбекистон Республикаси Олий ва
урта маҳсус таълим вазирлигининг
2012 йил 26 декабрдаги

507 - сонли буйруғи билан
тасдиқланган.

АРХИТЕКТУРА

олий таълим муассасалари таълим йўналишлари ва мутахассисликлари
умумкасбий ва маҳсус фанлари педагоглари учун малака ошириш
йўналишларининг ўкув дастури

(Кишлоқ аҳоли пунктларини архитектуравий режалаштириш, Дизайн
мутахассисликлари учун)

Тошкент – 2012

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ОЛИЙ ТАЪЛИМ ТИЗИМИ ПЕДАГОГ ВА РАҲБАР КАДРЛАРИНИ ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШНИ ТАШКИЛ ЭТИШ БОШ ИЛМИЙ - МЕТОДИК МАРКАЗИ

Тошкент архитектура қурилиш институти хузуридаги педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази

Малака ошириш ўқув дастури Олий ва ўрта маҳсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашининг
2012 йил 25 декабрдаги 4 -сонли баёни билан маъқулланган.

Тузувчилар: п.ф.д., проф. Н.А.Муслимов- ТДПУ хузуридаги тармоқ маркази директори;
п.ф.н. Ф.Т.Эсанбобоев- УзМУ хузуридаги минақавий маркази директори;
кафедрасининг доценти.
а.ф.д., проф. М.Қ. Ахмедов –ТАҚИ “Шаҳарсозлик ва ландшафт архитектураси” кафедраси мудири

Тақризчилар:
т.ф.д., проф. Е.В. Щипачева - ТТЙМИ “Бинолар ва
саноат иншоотлари қурилиши” кафедраси мудири.
а.ф.н., доц. Ш.Рейимбаев -ТАҚИ “Архитектура”
факультети декани

Ўқув дастурлари Тошкент архитектура-қурилиш институти Илмий кенгашида тавсия қилинган (2012 йил 29 ноябрдаги З-сонли баённома).

Кириш

Педагог кадрларни малакасини ошириш Ўзбекистон Республикаси "Таълим тўғрисида"ги Қонуни, Кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг таркибий қисми ҳисобланади. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 16-февралдаги "Педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва уларни малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида"ги 25-сонли Қарори, "Педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ҳақида Низом" талаблари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 20 майдаги "Олий таълим муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва юқори малакали мутахассислар тайёрлаш сифатини тубдан яхшилиш чора-тадбирлари тўғрисидаги" ПҚ-1533-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 26 сентябрдаги "Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 278-сонли қарори республикамизни ижтимой-иқтисодий ривожлантиришнинг устувор йўналишлари ва таълим-тарбия соҳасида амалга оширилаётган ислоҳатлар, таълим муассасаларининг эҳтиёжларидан ҳамда замонавий педагогик ва ахборот технологияларини таълим жараёнига татбиқ этиш бўйича ютуқлар таълим дастурида ўз ифодасини топган.

Малака оширган тингловчилар педагог мутахассисларга қўйиладиган давлат талабларини, замонавий инновацион таълим технологиялари ва уларнинг турларини билиши, талаба шахси ва унинг хусусиятини ҳисобга олган ҳолда таълимда индивидуаллик ва дифференциал ёндашувга эришуви ва мазкур таълим тизимида муаммоли таълим, ҳамкорлик технологияси ва таълимнинг интерфаол усулларини амалда қўллай олиши, ахборот-коммуникация технологияларидан таълим-тарбия жараёнида самарали фойдалана олиш кўникмаларига эга бўлишлари керак.

Умумий тайёргарлик модули:

- Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида жамият ривожи ва таълим-тарбия масалалари;
- Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этиш ва бошқаришнинг меъёрий-хукуқий асослари;
- Таълим сифати менежменти.

Умумкасбий тайёргарлик модули:

- Олий таълим педагогикаси ва психологияси;
- Электрон педагогика асослари;
- Таълим технологиялари ва педагогик маҳорат;
- Амалий хорижий тил.

Умуммутахассислик бўйича тайёргарлик модули:

- Замонавий қурилиш материаллари;

- Лойиҳалашда компьютер дастурларидан фойдаланиш;
- Архитектура соҳасидаги инновациялар.

Мутахассислик бўйича тайёргарлик модули:

- Биноларнинг энергия самарадорлигини ошириш масалалари;
- Архитектура соҳасидаги долзарб муаммолар.

Танлов фанлари модули.

Курснинг мақсади ва вазифалари

Олий таълим муассасалари Архитектура (Қишлоқ аҳоли пунктларини архитектиравий режалаштириш, Дизайн) таълим йўналишлари ва мутахассисликлари умумкасбий ва маҳсус фанлардан дарс берувчи педагоглар малакасини ошириш курсининг мақсади – педагогик фаолиятга назарий ва касбий тайёргарликни таъминлаш ва янгилаш, касбий компетентликни ривожлантириш асосида таълим-тарбия жараёнларини самарали ташкил этиш ва бошқариш бўйича билим, кўникма ва малакаларни такомиллаштиришга қаратилган.

Олий таълим муассасалари Архитектура (Қишлоқ аҳоли пунктларини архитектиравий режалаштириш, Дизайн) таълим йўналишлари ва мутахассисликлари умумкасбий ва маҳсус фанлардан дарс берувчи педагоглар малакасини ошириш курсининг вазифаси – педагогик кадрлар тайёргарлигига қўйиладиган талаблар, таълим ва тарбия ҳақидаги хужжатлар, педагогика ва психологиянинг долзарб муаммолари ва замонавий концепциялари, амалий хорижий тил, хорижий таълим тажрибаси, педагогнинг шахсий ва касбий ахборот майдонини лойиҳалаш, педагог кадрларнинг малакасини ошириш сифатини баҳолаш ишлари мазмунини ўрганишга йўналтиришдан иборат.

Курс яқунида тингловчиларнинг билим, кўникма ва малакаларга қўйиладиган талаблар

Тингловчи:

- Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, таълим соҳасида давлат сиёсати ва бошқа қонунчилик ҳамда ҳуқуқий-меърий хужжатларни;
- “Таълим тўғрисида”ги қонун, Кадрлар тайёrlаш миллий дастури ва бошқа қонун хужжатларининг қабул қилиниши, моҳияти ва аҳамиятини;
- мамлакатимизда демократик ислоҳотларни янада чукурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясини;
- таълим тизимини ривожлантиришнинг устувор йўналишларини;
- педагогик жараёнлар қонуниятлари ва шахсни ўқитиш, тарбиялаш, ривожлантиришнинг замонавий назарияси ва технологияларини;
- таълим соҳасидаги инновацияларни;
- жамиятни ва таълимни ахборотлаштириш технологияларини;
- педагогика ва психологиянинг сўнгги ютуқларини;
- хорижий тиллардан бирини тушуниш ва сўзлаша олиш;

- замонавий қурилиш материалларини;
- лойиҳалашда компьютер дастурларидан фойдаланишни;
- архитектура соҳасидаги инновацияларни;
- биноларнинг энергия самарадорлигини ошириш масалаларини;
- архитектура соҳасидаги долзарб муаммоларни **билиши**.

Тингловчи:

- таълим-тарбия жараёнлари мақсадига эришишда муассасанинг фаолиятини таъминлаш;
- таълим-тарбия жараёнларини ривожлантиришга қаратилган инновацияларни ишлаб чиқиш ва жорий этиш;
- қабул қилинган қарорларнинг натижасини баҳолаш ва башоратлаш;
- таълим сифатини назорат қила олиш;
- ўкув-методик хужжатларни яратади олиш;
- таълим жараёнида ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланиш;
- педагогик фаолиятга инновацияларни татбиқ этишининг самарали шаклларини;
- замонавий педагогик технологияларни таълим жараёнига татбиқ этишни;
- виртуал лаборатория ишларини яратиш ва қўллашн;
- хорижий тилдаги манбалардан педагогик фаолиятда фойдалана олиш;
- электрон ўқув материалларини яратиш технологияларини билиши ҳамда улардан таълим жараёнида фойдаланиш;
- педагогларда касбий компетентликни такомиллаштириш жараёнида ўз-ӯзини ривожлантиришга бўлган онгли эҳтиёжни шакллантириш;
- шахсий педагогик ва методологик маданиятни ривожлантириш;
- таълим жараёнини ташкил этиш ва бошқариш;
- қурилиш бозорига кириб келаётган замонавий қурилиш материалларини янги лойиҳаларда қўллай олиш;
- лойиҳалашда компьютер дастурларидан фойдалана олиш;
- архитектура соҳасидаги инновацияларни илмий-тадқиқот ва ўқув жараёнига тадбиқ этиш;
- Ўзбекистон Республикасидаги меъёрий хужжатлар тизимидағи ўзгаришларни амалаиётга татбиқ эта олиш **кўникмаларига** эга бўлиши лозим.

Тингловчи:

- педагогик мониторинг олиб бориши;
- психология-педагогик диагностиканинг замонавий методларидан фойдаланиш;
- мутахассислик фанларидан инновацион ўқув машғулотларини лойиҳалаш, амалга ошириш, баҳолаш, такомиллаштириш;
- мутахассислик фанларини ўқитишнинг дидактик таъминотини яратиш;
- коммуникатив вазифаларни ҳал этиш технологиялари, касбий мулокот

- усулларидан фойдаланиш, ҳамкорлик ишларини олиб бориш;
- ўз мутахассислиги бўйича хорижий адабиётларни ўқиши ва она тилига таржима қила олиш;
 - лойиҳалаш дастурларидан фойдаланган ҳолда лойиҳаларни ишлаб чиқиши;
 - лойиҳалаш ташкилотларининг илғор инновацияларини қўллаган ҳолда ўкув жараёнини такомиллаштириш **малакалариға** эга бўлиши зарур.

Курсни ўқитишида замонавий ахборот ва педагогик технологиялар

Модулларни ўқитишида дарслик, ўкув қўлланмалар, маъруза матнларининг электрон версияларидан, электрон плакатлар ва бошқа электрон ресурслардан фойдаланилади. Машғулотлар семинар-тренинг шаклида олиб борилади ва кичик гурӯхларда ишлаш каби интерфаол методлардан фойдаланган ҳолда амалга оширилади.

Малака ошириш жараёни 144 соатни ташкил этади. Ўкув юкламаси ҳафтасига 36 соат этиб белгиланган. Ўкув курсини тугаллаган тингловчиларга Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 16 февралдаги 25-сон қарори билан тасдиқланган давлат намунасидаги малака оширганлиги ҳақидаги сертификат берилади.

Архитектура (Қишлоқ аҳоли пунктларини архитектуравий режалаштириш, Дизайн) йўналиши малака ошириш курсининг ўкув модуллари ва уларнинг таркиби мазмуни

I. Умумий тайёргарлик модули

1.1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида жамият ривожи ва таълим–тарбия масалалари.

И.Каримов асарларида жамият тараққиёти тўғрисида янги назарий концептуал ёндошувнинг илмий асослари. Ўзбекистон ижтимоӣ ҳаётини сиёсий институтлар, мафкуралар ва фикрлар хилма-хиллигига асосланиши. Жамият ривожланиш босқичлари. Мустақиллик ва ўтиш даврининг зарурияти. Тараққиётнинг “Ўзбек модели”нинг ишлаб чиқилиши, асосий принциплари. Жамият тараққиётини демократлаштириш ва модернизация қилиш. Эришилган ютуқлар ва унинг истиқболлари.

Демократик жамият куришда хуқуқий давлат ва фуқаролик жамияти унинг муҳим шарти эканлиги. Мамлакатда демократик ислоҳотларни чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясининг ишлаб чиқилиши, унинг асосий йўналишлари. Фуқаролик жамиятини ривожлантиришга қаратилган янги қонунлар ва ўзгаришларнинг аҳамияти.

Глобаллашув ва таълим-тарбия тизимидағи замонавий талаблар. Ахборот коммуникация тизими, замонавий педагогик технологиядан фойдаланиш ва унинг афзалликлари. Таълим-тарбиянинг миллий-маънавий негизлари, умумдемократик принципларга асосланиш, миллий ғоя негизларидан таълим-тарбияда фойдаланиш.

1.2. Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этиш ва бошқаришнинг меъёрий-хуқуқий асослари.

Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, Ўзбекистон Республикасининг “Таълим тўғрисида”ги Конуни, “Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури”, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари ва фармойишлари, Вазирлар Маҳкамасининг Қарорлари.

Давлат таълим стандартлари, классификатор, ўқув режалар, фан дастурлари, Олий таълим вазирлигининг низомлари, буйруқлари, йўрикномалар ва бошқа меъёрий хужжатларнинг мазмуни ва моҳияти.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ваколатлари, Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг ваколатлари, маҳаллий давлат органларининг ваколатлари, Олий таълим муассасаларининг ваколатлари.

1.3. Таълим сифати менежменти.

Умумий сифат менежменти тушунчаси, унсурлари, асосий ғояси ва тамоиллари. Таълим сифати тушунчаси, тавсифлари, бошқариш функциялари ва босқичлари. Таълим сифатини юксалтириш воситалари.

Олий таълим тизимининг сифатига таъсир этувчи омиллар. Ўқув жараёни сифати. Профессор-ўқитувчиларнинг педагогик маҳорати ва илмий салоҳияти. Олий таълим муассасасининг моддий-техник таъминоти сифати. Олий таълим муассасасининг сифат сиёсати. Таълим маркетинги хизматлари сифати. Битирувчиларнинг сифати.

Олий таълим сифатини баҳолашнинг асосий йўналишлари. ОТМларнинг рейтинги. Ўқитувчи илмий фаолиятининг сифатини баҳолаш мезонлари. Ўқитувчининг маънавий-ахлоқий фаолиятини баҳолаш мезонлари. Мутахассислик фанлари бўйича ўқитувчининг услубий рейтинг баҳосини аниқлаш тартиби. Таълим жараёнини баҳолаш усуслари ва технологияси. АРМ ва кутубхона хизматини баҳолаш. Талабанинг «лавозим имконияти»ни баҳолаш услубиёти. Битирувчи талабаларнинг лавозим имконияти бўйича сифат тоифалари ва белгилари. Факультет ва кафедралар даражасида сифат менежменти.

II. Умумкасбий тайёргарлик модули

2.1. Олий таълим педагогикаси ва психологияси.

Олий таълим педагогикаси ва психологияси фанининг долзарб муаммолари. Таълим жараёни ягона тизим сифатида. Таълим парадигмалари. Педагогик тадқиқот методлари. Олий таълимни модернизациялаш ва оптималлаштириш. Таълим жараёнининг психологик ўзига хослиги. Ўқув мотивацияси ва таълим самарадорлиги. Шахс психологияси ва шахсга йўналтирилган таълим. Педагогик коммуникацияда психологик компетентлик.

2.2. Электрон педагогика асослари.

Ахборот – коммуникация технологиялари ҳақида тушунча, ахборот – коммуникация технологиялари воситалари. Янги ахборот технологиялари, ахборот тизимини бошқариш, ахборот тизимининг функционал ташкил этувчилари. Маълумотларни марказлашган ҳолда қайта ишлаш. Маълумотларни узатиш тизимлари ва уларнинг характеристикаси. Замонавий коммуникацион технологиялар. Таълим жараёнида ахборот-коммуникация технологиялар, интерактив технологиялардан фойдаланиш.

Ўқув мақсадли электрон воситаларни яратиш ва уларнинг сифатини баҳолаш, ўқув-тарбия жараёнининг ахборот-методик таъминотини ва ўқув муассасаси ташкилий бошқарув тизимини автоматлаштириш ва унинг истиқболлари, электрон ўқув материаллар базасининг тузилмаси ва таркиби, таълимий ИНТЕРНЕТ ресурслари ва улардан ўқув жараёнида фойдаланиш.

Педагогик дастурий воситаларнинг умумий таърифи. Электрон ўқув материаллари ва уларнинг турлари. Замонавий дастурлаш тиллари асосида электрон ўқув материалларини яратиш.

Аудиовизуал ахборот: табиати, манбалари, ўзгартирувчилар, ташувчилари. Ўқитишининг аудиовизуал технологиялари: теле ва видеоконференциялар ва уларни ташкил этиш, аудио, видео ва компьютерли ўқув қўлланмалари, аудио, видео ва компьютерли материалларнинг банки, аудио, видео ва компьютерли ўқув қўлланмаларини яратишининг дидактик принциплари. Ўқитишининг интерфаол технологиялари.

2.3. Таълим технологиялари ва педагогик маҳорат.

Таълим технологиялари ва педагогик маҳоратнинг назарий асослари. Таълим технологияси ва шахсга йўналтирилган таълим турлари. Замонавий таълим (модулли, муаммоли, интерфаол, ҳамкорликда ишлаш, индивидуал, информацион) технологиялари. Олий таълим муассасаларида аудитория ва аудиториядан ташқари таълимни ташкил этиш. Педагогик мулоқот маданияти ва психологияси. Педагогнинг коммуникатив ва креатив қобилияtlари. Касбий компетентлик. Педагогик назокат ва одоб-ахлоқ. Педагогик техника. Нутқ техникаси ва маданияти. Педагогик низолар. Педагогик жараённи технологик лойиҳалаштириш.

2.4. Амалий хорижий тил.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 10 декабрдаги “Чет тилларни ўрганиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисидаги” қарорининг моҳияти ва тарихий аҳамияти. Чет тилларда эркин сўзлаша оладиган мутахассисларни тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш. Жаҳон цивилизацияси ютуқлари ва дунё ахборот ресурсларидан фойдаланиш. Халқаро ҳамкорлик ва мулоқотларни ривожлантириш. Таълим тизимининг барча босқичларида чет тилларни узлуксиз ўрганишни ташкил қилиш. Чет тилини эгаллаш даражаларининг Европа системаси (CEFR) ва унинг асосий даражалари. Сўз бирикмалари

атрофида мuloқot. Сўзлашув ва эшитиш қобилияти. Ишда, ўқишда, бўш вақтларда бўладиган сухбат малакасини шакллантириш. Эркин қасбий мuloқot. Чет тилида илмий мунозара. Туризмга оид мuloқot. Йирик, мураккаб матнлар ва уларни тушуна олиш кўникмаси. Фикрни равон ифодалаш. Чет тилида бўлган интернет матнларининг асосий ғоясини тушуниш. Таржима хусусиятлари. Оғзаки ва ёзма таржима.

III. Умуммутахассислик бўйича тайёргарлик модули

3.1. Замонавий қурилиш материаллари

Замонавий пардозлаш материаллари. Гипскартон қопламалари. Гипскартон қопламаларини қўллаб юзаларни пардозлаш (Куруқ қурилиш). Осма шифтлар. Пардадеворлар. Эгри сиртли ва ҳажмли элементлар. Девор юзаларини гипскартон билан қоплаш ва уларда материал сарфини ҳисоблаш. Замонавий фасад системалари. Иссиқлик ҳимояловчи материаллар.

3.2. Лойиҳалашда компьютер дастурларидан фойдаланиш

Компьютер графикаси AutoCAD тизими. Растр графикаси. Векторли графика. Техник таъминот . Дастурий таъминот. Компьютерда лойиҳалаш. AutoCAD график тизими. График пакет билан танишув. AutoCAD нинг компьютер дастурлар орасидаги ўрни. Зарур техник таъминот. AutoCAD нинг буйруқлари тизими. AutoCAD тизимини ўрнатиш. Ишчи стол. Бош меню. Экран менюси. Менюнинг функцияларининг таърифи. Расмлар файллари. Координаталар тизими. Расм лимитлари. Расм солиш қўшимча воситалари. Ёрдамчи сетка (тўр), объектларни (нарсаларни) ўзаро боғлаш воситалари. График примитивлар. Чизиқлар чизиш. Абсолют, нисбий, кутбий ва цилиндрик координаталар. Айланалар, ёйлар ва эллипслар чизиш. Кўпёқликлар, халқалар ва бўялган доираларни қуриш. Мухаррирлик воситалари. ўчириш, ўрин алмаштириш ва нусха олиш командалари. Мураккаб мухаррирлик. Матнни расм ичига жойлаштириш. AutoCAD тизимидағи шрифтлар. Динамик матн. Катламлар бўйича бўлиниш. Чизик турларининг рангини ишлатиш. Масштабни созлаш ва чизма босмасини олиш. Уч ўлчамли моделлаш. Ўнг қўл қоидаси. Уч ўлчамли проекцияда кўриш нуқтасини танлаш. Планда кўринишни ўрнатиш. Қаттиқ жисмли объектлар ва уларни мухаррирлаш буйруқлари. Уч ўлчамли конструкциялаш.

3.3. Архитектура соҳасидаги инновациялар

Ўзбекистон меъморчилигининг шаклланиш йўллари. Истиқлол даври меъморчилиги, унинг маънавий асослари. Замонавий архитектура иншоотларидағи ўзига хослик, ундаги анъанавий ва замонавий шаклларнинг қўлланилиши. Миллий қадриятларнинг шаклланиши ва унинг архитектурада ифодаланиши. Ўзбекистон замонавий шаҳарсозлигидаги инновацион ғояларнинг ифодаланиши. Замонавий ландшафт архитектурасининг ривожланиш хусусиятлари. Қишлоқ аҳоли пунктларини меъморий-режавий

ташкил этиш. Қишлоқ уйлари ва уларнинг намунавий лойиҳалар асосида ривожланиши. Маданий мерос объектларини муҳофаза қилиш, тъмирлаш ва сақлаш муаммолари. Тарихий шаҳарларни қайта қуриш амалиёти. Мемориал обидаларни бунёд этиш йўналишининг шаклланиши. Меъморчиликда анъанавийлик ва замонавийлик.

IV. Мутахассислик бўйича тайёргарлик модули

4.1. Биноларнинг энергия самарадорлигини ошириш

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида энергия самарали бинолар курилиши. Ўрта Осиё ҳудудининг иқлими ҳусусиятлари ва уларнинг хоналарни микроиклимини шаклланишига таъсири. Фуқаро биноларининг энергия самарадорлиги. Биноларнинг тўсиқ конструкциялари ва уларнинг иссиқлик изоляцияси. Замонавий иссиқликни изоляцияловчи материаллар. Биноларнинг ташқи тўсиқ конструкцияларини иссиқликдан ҳимоялаш. Биноларнинг энергетик паспорти.

4.2. Архитектура соҳасининг долзарб муаммолари

Архитектура таълим йўналишида бакалавр ва магистрлар тайёрлаш муаммолари. Архитектура соҳасида профессор-ўқитувчи ва фан докторларини тайёрлаш муаммолари

Танлов фанлари модули

Архитектура (Архитектура, Қишлоқ аҳоли пунктларини архитектуравий режалаштириш, Дизайн) йўналиши бўйича тингловчиларнинг эҳтиёжидан келиб чиқиб танлов фанлар модулининг таркибий қисми ва мазмуни белгиланади.

Амалий машғулотларни ташкил этиш бўйича кўрсатма ва тавсиялар

Архитектура (Архитектура, Қишлоқ аҳоли пунктларини архитектуравий режалаштириш, Дизайн) йўналиши ўқув режасига мувофиқ амалий машғулотлар олий таълим тизимида ўқув жараёни ва ўқув-услубий фаолиятни моделлаштириш ҳамда олий таълим педагогикаси ва психологияси, электрон педагогика асослари, таълим технологиялари ва педагогик маҳорат, амалий хорижий тил, замонавий қурилиш материаллари, лойиҳалашда компьютер дастурларидан фойдаланиш, архитектура соҳасидаги инновациялар, биноларнинг энергия самарадорлигини ошириш масалалари ўқув модуллари ҳамда мазкур йўналишдаги долзарб муаммолар мавзулари доирасида олиб борилади. Амалий машғулотлар замонавий дидактик таъминот ва лаборатория жиҳозларига эга бўлган аудиторияларда ҳамда Интернет тармоғига уланган компьютер синфларида, етакчи лойиҳа ва қурилиш ташкилотларининг базаларида ташкил этилади.

Мустақил ишни ташкил этишнинг шакли ва мазмуни

Тинглович мустақил ишни муайян модуллар хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда қуидаги шакллардан фойдаланиб бажаради:

- Реферат (модулга ажратилган соатлар ҳажмидан келиб чиқиб белгиланади).

- Тақдимот (танланган мавзу асосида тақдимот тайёрланади).

- Мутахассислик фани бўйича ўқув-дидактик материаллар тайёрлаш.

- Мутахассислик фани бўйича машғулотлар ишланмаларини лойиҳалаш.

- Даражали тестлар банкини яратиш.

- Кейслар банкини яратиш.

- Ижодий топшириқлар ишлаб чиқиш.

Мустақил иш мазмуни танланган мавзуга мос бўлиб уни бажаришда қуидагиларга эътибор берилади:

Таркиби:

- титул вараги;

- кириш;

- асосий қисм;

- хуносас;

- фойдаланган адабиётлар рўйхати;

- илова (интернет тармоғидан олинган маълумотлар, амалий материаллар нусхалари, дарс ишланмаси ва б.).

Мазмуни:

- тавсия қилинган адабиётларни муроала қилиш;

- мутахассислик фанларида инновациялардан фойдаланиш;

- мультимедия дарслерини яратиш мезонлари;

- талаба билан индивидуал ишлашда педагогик маҳорат;

- касбий педагогика муаммолари;

- интернетда мавзуга оид маълумотларни излаш ва муроала қилиш;

- малака ошириш курси давомида мустақил дарс олиб бориш;

- дарснинг маъruzаси, тарқатма материаллари, технологик харитасини тайёрлаш;

- касбий педагогиканинг услубий таъминоти муаммолари;

- педагогик фаолиятда анъанавийлик ва инновациялар;

- ўзбек педагогик услубиёти ва унинг модернизацияси.

Мустақил иш мазмуни ва шакли йўналиш таркибидаги модуллар хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда кенгайтирилиши ва ўзгартирилиши мумкин.

Тавсия этилаётган мустақил ишларнинг мавзулари:

1. Компьютер тармоқлари.

2. Ахборот – коммуникация технологиялари воситалари ва уларни таълим жараёнида қўллаш имкониятлари.

3. Электрон ўқув-методик материаллар мажмуаси, унинг тузилмаси ва таркиби.

4. Таълим жараёнида интерактив технологиялардан фойдаланиш.

5. Интернет тармоғидаги таълимга оид порталлар.
6. Педагогик дастурий воситалар.
7. Аудиовизуал технологиялар.
8. Аудиовизуал ахборот манбалари.
9. Микроиқлим параметрларини мажмуали психофизиологик баҳолаш. Қулай ҳарорат-намлиқ зоналари.
10. Энергия сақловчи ҳажмий-тархий ечимлар соҳасида тарихий миллий мерослар. Инверсион томларнинг конструкциялари.
11. Замонавий қуёшдан ҳимояловчи воситалар.
12. Замонавий самарали иссиқликни изоляцияловчи материаллар (классификацияси, асосий хоссалари ва характеристикалари).
13. Энергия сақловчи биноларни лойиҳалаш соҳасида ривожланган мамлакатлар тажрибаси.
14. Жамоат ва турар жой бинолари меъморчилигига янгича лойиҳалаш усуларининг шаклланиши.
15. Маданий ёдгорликларни лойиҳалаш ва тарихий шаҳарларни қайта куришнинг замонавий усуллари.
16. Ландшафт архитектурасининг замонавий тенденциялари.
17. Қишлоқ аҳоли пунктларини меъморий-режавий ташкил этиш.
18. Ривожланган мамлакатларнинг архитектура соҳасидаги инновациялари.
19. Замонавий шаҳарсозликдаги инновациялар.
20. Маданий мерос объектларини умброқийлигини таъминлаш муаммолари.
21. Қишлоқ уйлари ва уларнинг намунавий лойиҳалар асосида ривожланиши.
22. Архитектуравий мухитлар дизайнода миллий шакллардан фойдаланиш.
23. Архитектор кадрлар тайёрлаш муаммолари.

Дастурнинг информацион-методик таъминоти

Модулларни ўқитиш жараённида таълимнинг замонавий методлари, педагогик ва ахборот технологияларини қўлланилиши назарда тутилган:

- модулларнинг барча маъruzалари бўйича замонавий компьютер технологиялари ёрдамида мультимедияли тақдимот тайёрлаш;
- амалий машғулотларда педагогик ва ахборот-коммуникация технологияларидан кенг фойдаланиш;
- тингловчиларнинг илфор тажрибаларини ўрганиш ва оммалаштириш назарда тутилган.

Адабиётлар:

1. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси. – Т.: Ўзбекистон, 1998.
2. И.А.Каримов. Ўзбекистон миллий истиқлол, истеъдод, сиёсат, мафкура, 1-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.

3. И.А.Каримов. Биздан обод ва озод ватан қолсин, 2-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
4. И.А.Каримов. Ватан саждагоҳ каби муқаддасдир, 3-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
5. И.А.Каримов. Бунёдкорлик йўлида, 4-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
6. И.А.Каримов. Янгича фикрлаш ва ишлаш–давр талаби, 5-жилд.– Т.: Ўзбекистон, 1997.
7. И.А.Каримов. Хавфсизлик ва барқарор тараққиёт йўлидан. 6-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1998.
8. И.А.Каримов. Биз келажагимизни ўз қўлимиз билан қурамиз, 7-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1999.
9. И.А.Каримов. Оллоҳ қалбимизда, юрагимизда. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
10. И.А.Каримов. Озод ва обод Ватан эркин ва фаровон ҳаёт пировард мақсадимиз, 8-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 2000.
11. И.А.Каримов. Ватан равнақи учун ҳар биримиз маъсулмиз, 9-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 2001.
12. И.А.Каримов. Миллий истиқлол мафкура – халқ эътиқоди ва буюк келажакка ишончдир. – Т.: Ўзбекистон, 2000.
13. И.А.Каримов. Истиқлол ва маънавият. – Т.: Ўзбекистон, 1994.
14. И.А.Каримов. Тарихий хотирасиз келажаги йўқ. – Т.: Шарқ, 1998.
15. И.А.Каримов. Юксак маънавият – енгилмас куч. Т.: «Маънавият». – Т.: 2008.-176 б.
16. И.А. Каримов ”Жаҳон молиявий-иқтисодийинқирози, Ўзбекистон шароитида унибартараф этишининг йўллари ва чоралари”. -Тошкент.: "Ўзбекистон" НМИУ, 2009.
17. И.А.Каримов. Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида. Т.: “Ўзбекистон”. –Т.: 2011.-440 б.
18. «Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикасининг қонуни, «Халқ сўзи», 1998 й., 15 май 2- бет.
19. Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар.- Т.:Ўзбекистон, 2000.
20. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 16- февралдаги “Педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва уларни малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида”ги 25-сонли Қарори.
21. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 20 майдаги “Олий таълим муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва юқори малакали мутахассислар тайёрлаш сифатини тубдан яхшилиш чора-тадбирлари тўғрисидаги” ПҚ-1533-сон қарори.
22. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 26 сентябрдаги “Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 278-сонли қарори
23. Арипов М. Интернет ва электрон почта асослари.- Т.; 2000 й. 218 б.

24. Азизходжаева Н.Н. «Педагогик технология ва педагогик маҳорат» Қўлпон: 2005й. 213 б.
25. Белкин А.С., Жаворонкова В.Д., Зимина И.С. Конфликтология: Наука о гармонии. – Екатеринбург, 1995. 312 с.
26. Воронин Г.Л. Конфликты в школе.// Социологические исследования, 1994. - № 3
27. Гимпель Н.Л. Условия продуктивного разрешения педагогического конфликта // Психология обучения. – 2002, №7. С. 12-16.
28. Гордон Драйден, Джанет Вос. Революция в обучении. – перевод с англ. – М.: Парвинэ, 2003 – 670 с.
29. Гусева А.И. Работа в локальных сетях. - М.: 1996. 218 с.
30. Гуломов С.С., А.Х.Абдулаев. «Виртуальные стенды для имитации функций учебных мастерских и лабораторных установок». МВССО. Т.,2002. 98 с.
31. Давлетшин М.Г., Тўйчиева С.М. Умумий психология. - Т.: ТДПУ, 2002й. 218 б.
32. Сатторов. А. «Информатика ва ахборот технологиялари». - Академик лицей ва касб – хунар колледжлар учун дарслик. – Т.: Ўзбекистон, 2002 й. 325 б.
33. М.Х.Лутфуллаев,, М.А.Файзиев. «Интернет асослари», СамДУ нашриёти. 2001 й. 198 б.
34. Б.Ф.Қодиров. У.Бегимқулов, А.А.Абдуқодиров. «Ахборот технологиялари». Электрон дарслик. 2002 й. 213 б.
35. Ғозиев Э. Психология методологияси. - Т.: Университет, 2002 й. 198 б.
36. Ғозиев Э. Умумий психология. 1, 2-китоб. - Т.: Университет, 2002 й. 212 б.
37. Ғозиев Э., Мамедов К. Касб психологияси. - Т., 2003 й. 183 б.
38. Педагогика назарияси ва тарихи // М.Х. Тўхтахўжаева таҳрири остида. – Т.: Молия-иқтисод, 2008й. 208 б.
39. Подласый И. Педагогика. Новый курс: учебник для студ. педаг. вузов. – в 2-х кн. – М. : ВЛАДОС, 1999. – 567 с.
40. Раҳмонқурова С.И. IBM PC шахсий компьютерида ишлаш.- Т., 1998 й 224 б.
41. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии. - СПб.: Питер, 2007 г. 318 с.
42. Рыбакова М.М. Конфликт и взаимодействие в педагогическом процессе. – М., 1991(1992). – 128 с.
43. Рыжков В.Н. Дидактика. – Москва, ЮНИТИ-ДАНА, 2004. – 318 с.
44. Сайдахмедов Н.С. Янги педагогик технологиялар. – Т.: Молия, 2003. – 172 б.
45. Саттаров И., Б.Ф.Қодиров, У.Ш.Бегимқулов. «Компьютерда лаборатория ишлари». Т. ТДПУ нашриёти. 2002 й. 143 б.
46. Толипов Ў., Усмонбоева М. Педагогик технологияларнинг тадбиқий асослари – Т.: 2006 й. 163 б.

47. Усмонова Э.З. Ўқувчиларда мустақил тафаккурни қандай шакллантириш мумкин? - Т.: ТДПУ, 2000 й. 122 б.
48. Холмуродов Р.И., М.Х, Лутфуллаев. «Замонавий ахборот технологиялари асосида ўқитиш», Т.,ЎзРФА «Фан», 2003 й. 176 б.
49. Чернышев А.С. Практикум по решению конфликтных педагогических ситуаций. – М., 1998 г. 221 с.
50. Югай А.Х. Лабораторно-практические занятия по психологии - Т.: ТДПУ, 2008 г. 92 с.
51. Юлдашев У.Ю. Боқиев Р.Р. Зокирова Ф.М. Информатика - Т., 2002 й. 163 б.
52. Богословский В. Н., Кувшинов Ю. Я., Малявина Е. Г.- Теплотехнический расчет наружных ограждений и расчет теплового режима здания. – М.: МГСУ, 1996 й. - 140 б.
53. Савин В.К. Строительная физика: энергоперенос, энергоэффективность, энергосбережение.- М.: Лазурь, 2005.- 432 б.
54. Щипачева Е.В., Щипачева Ю.А., Шаумаров С.С. Техническая эксплуатация зданий / Ўқув-услубий қўлланма – Тошкент: ТТЙМИ, 2010 й. - 154 б.
55. Қодирова Т.Ф. “Санъат, архитектура ва шаҳарсозлик тарихи” Тошкент: “Тафаккур-бўстони” МЧЖ, 2012.
56. “Современная архитектура и инновации”. Материалы международной конференции. Тошкент, ТАСИ, 2012.

Интернет маълумотлари:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Матбуот маркази сайти: www.press-service.uz
2. Ўзбекистон Республикаси Давлат Ҳокимияти портали: www.gov.uz
3. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari izohli lug'ati, 2004, UNDP DDI: Programme www.lugat.uz, www.glossaiy.uz
4. Ўзбек интернет ресурсларининг каталоги: www.uz
5. Infocom.uz электрон журнали: www.infocom.uz
6. <http://www.bank.uz/uz/publisIVdoc/>
7. www.press-uz.info
8. <http://www.uforum.uz/>
9. Axborot resurs markazi <http://www.assc.uz/>
10. <http://www.xabar.uz>
11. www.ziyonet.uz
12. www.edu.uz
13. www.pedagog.uz
14. www.tdpu.uz
15. www.U-STORY
16. www.lex.uz
17. www.knauf.ru
18. www.stroygramota.ru